

Es preveu un augment de les malalties del cor en els propers 35 anys

Tot i que s'ha reduït la mortalitat del 18 al 4% després d'un infart de miocardi i ha augmentat del 32% al 74% la supervivència a 10 anys

30 de maig de 2013.-Una de les principals causes de mort a Espanya són les malalties cardiovasculars que suposen un elevat cost sanitari per a la nostra societat. A l'Estat espanyol hi ha unes 18.000 morts per infart de miocardi a l'any i 2.000 a Catalunya i s'estima que, de les 100.000 persones que han patit un infart de miocardi a Espanya, unes 30.000 moren abans de poder arribar a un hospital degut a una mort sobtada.

El coneixement adquirit per REGICOR (Registre Gironí del Cor) sobre les tendències d'incidència i mortalitat de les malalties del cor a Girona i el maneig i supervivència dels pacients amb infart de miocardi, ha permès desenvolupar tècniques per predir quants casos podem esperar en les properes dècades. Un dels estudis més recents del grup ha consistit en fer una estimació del nombre de casos d'infarts i la tendència d'aquesta patologia fins el 2049 mostrant que en els propers 35 anys hi haurà un lleuger augment de malalts coronaris entre la població menor de 74 anys però en canvi es duplicaran el nombre de casos en els majors d'aquesta edat degut a l'envelliment de la població.

No obstant això, el pronòstic dels pacients que han presentat un infart de miocardi ha millorat en els darrers 35 anys reduint-se la mortalitat a 28 dies, d'un 18% a un 4%, i augmentant la supervivència a 10 anys, d'un 32% el 1978, a un 74% en la última dècada. Segons **Joan Sala, cap de servei de Cardiologia de l'Hospital Josep Trueta de Girona i investigador de l'Institut d'Investigació Biomèdica de Girona Dr. Josep Trueta (IDIBGi)** "El motiu d'aquesta millora és deguda a l'ús de nous fàrmacs i a una més àmplia utilització de la revascularització coronària (85% dels casos) i de la coronariografia (gairebé en el 100% dels casos)".

REGICOR es va crear fa 35 anys a iniciativa d'un grup de cardíologs de l'Hospital Josep Trueta de Girona i d'epidemiòlegs de l'IMIM (Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques) de Barcelona, que van iniciar a la província de Girona un registre de pacients que havien patit un infart de miocardi. El projecte va anar creixent i actualment compta amb 10.000 participants sent el registre més gran de l'Estat Espanyol i constituint un dels grups multidisciplinaris més reconeguts d'Europa en recerca cardiovascular. El projecte va evolucionar en els anys 90 passant de ser un registre únicament hospitalari a un registre poblacional, el què ha permès monitoritzar la població abans d'arribar a l'hospital i establir criteris de prevenció a nivell d'Atenció Primària en aquelles persones que presenten un elevat risc cardiovascular.

El seguiment de més de 10.000 persones seleccionades a l'atzar entre els residents de la província de Girona ha permès als investigadors conèixer si les característiques dels pacients que presenten un infart han canviat al llarg d'aquests 35 anys, i sobretot conèixer com ha canviat el tractament d'aquesta malaltia, si aquest canvis han millorat la mortalitat de l'infart de miocardi a curt i a llarg termini i fer una estimació del nombre d'infarts que es puguin presentar en els propers anys a Girona i per extrapolació a Catalunya i Espanya.

"Hem desenvolupat, juntament amb el Departament de Salut de la Generalitat com a projecte per definir els objectius del Pla de Salut i Pla Director de Malalties de l'Àparell Circulatori, un sistema de predicció poblacional d'esdeveniments coronaris que anomenem CASSANDRA. Aquest sistema utilitza les dades d'incidència i prevalença de REGICOR i ens permet predir el nombre de possibles casos d'infarts de miocardi i d'angina de pit i la taxa d'incidència per sexe i edat" explica **Jaume Marrugat, director del Programa de recerca en processos inflamatoris i cardiovasculars de l'IMIM.**

REGICOR celebra els seus 35 anys amb una Jornada científica que tindrà lloc el divendres 31 de maig en la que es reuniran experts de l'àmbit de les malalties cardiovasculars, on s'exposaran les troballes més recents del projecte REGICOR i les tendències futures en les malalties del cor. Aquest és un projecte que s'ha pogut dur a terme gràcies a tots els professionals d'Atenció Primària i de Cardiologia de Girona, però sobretot a la participació desinteressada dels pacients i dels participants dels estudis. Com agraïment l'equip de REGICOR els ha convidat a participar a la Jornada i a exposar la seva experiència.

Altres novetats que es presentaran a la Jornada Científica REGICOR

La implantació de la llei antitabac ha reduït un 11% el nombre d'infarts aguts de miocardi

L'estudi REGICOR ha permès analitzar l'impacte que ha tingut la Llei antitabac de l'any 2006 sobre la salut del cor dels gironins i determinar si el nombre d'infarts aguts de miocardi ha disminuït i si hi ha hagut grups de població que se n'han beneficiat més que d'altres. L'estudi ha comparat les dades de 3.703 infarts ocorreguts a la demarcació de Girona entre els anys 2002-2006, abans de la llei antitabac que prohibia fumar en llocs públics i laborals, amb els del període 2006-2008 un cop implantada la llei. S'ha observat que el nombre de casos d'infarts s'havia reduït un 11% i que aquest descens es donava sobretot en dones, en la població de 65 a 74 anys i en no fumadors. La reducció va ser particularment important en els fumadors passius (-15%) i en les persones majors de 65 anys (-18%).

Un dels factors de risc més importants que causen l'infart agut de miocardi és el consum de tabac. A Espanya, aproximadament el 30% de la població adulta es declara fumadora i encara que aquesta xifra ha disminuït lleugerament, continua sent alta i tenint un gran impacte en la salut cardiovascular. S'estima que el consum de tabac és responsable del 20% de la càrrega de malaltia cardiovascular que es presenta en els països europeus, i que l'exposició passiva al fum del tabac causa unes 2.500 de les morts per cardiopatia isquèmica (7%) a Espanya.

Quins efectes té la contaminació ambiental i acústica en la malaltia coronària?

La conferència invitada d'aquest any anirà a càrrec del Professor Nino Künzli, *Deputy Director Swiss Tropical and Public Health Institute* (Basilea, Suïssa) and *Head Department of Epidemiology and Public Health & Chair for Social and Preventive Medicine Medical School* de la Universitat de Basilea. El Dr. Künzli lidera, en col·laboració amb els investigadors REGICOR, una recerca per estudiar els efectes de la contaminació en el desenvolupament de les patologies cardiovasculars. Aquesta col·laboració ja ha permès demostrar que la contaminació atmosfèrica accelera el procés de l'aterosclerosi a més del doble de la seva evolució mitjana i, per tant, augmenta la possibilitat de patir un infart o un accident cerebrovascular. Els darrers resultats apunten també a que el nivell de contaminació acústica dins de les llars pot repercutir en una elevació de la pressió arterial. Així mateix, i malgrat la relativament baixa contaminació atmosfèrica i de soroll de les comarques gironines, els resultats indiquen que els habitants dels llocs que concentren més contaminació atmosfèrica i acústica (alguns carrers de Girona per exemple) tenen més risc de patir una malaltia arterioscleròtica subclínica.

El paper de la genètica en la malaltia cardiovascular

Actualment el 65% dels esdeveniments cardiovasculars ocorren en individus classificats de risc baix i/o intermedi, i s'estima que un 15% de la població té predisposició genètica de presentar un esdeveniment cardiovascular en el futur. Identificar les persones que, tot i tenir un risc baix o

intermedi segons els factors de risc clàssic, tenen una predisposició genètica a patir la malaltia, permet adoptar mesures higienicodietètiques i terapèutiques per minimitzar el risc futur.

Aquesta determinació és possible gràcies a la identificació durant els darrers anys de diferents característiques genètiques associades amb un major risc de presentar un infart de miocardi. Des de REGICOR, i en col·laboració amb una empresa catalana, s'ha treballat en l'anàlisi de com aquesta informació genètica pot contribuir a millorar el càlcul de la probabilitat de risc cardiovascular i com es pot presentar aquesta informació d'una forma senzilla i entenedora, tant pel metge com pel pacient.

Les noves taules de risc cardiovascular

Les taules de risc cardiovascular són fórmules matemàtiques que estimen la probabilitat de presentar un esdeveniment cardiovascular en els propers 10 anys. Els estudis de REGICOR han permès observar que tot i que el percentatge de persones que presenten factors de risc cardiovascular a Girona és molt alt i similar a l'observat a altres poblacions del Nord d'Europa i Estats Units, el nombre d'infarts de miocardi a la demarcació de Girona és tres vegades inferior (és el que s'anomena la Paradoxa del Sud d'Europa). Per aquest motiu s'han adaptat i validat les taules de risc cardiovascular al nostre medi, taules que ja estan implantades al Sistema de Salut de Catalunya, Illes Balears i País Basc, i que utilitzen metges d'arreu de l'Estat Espanyol.

Tot i que la recomanació d'abstenir-se de fumar i de dur una vida saludable en termes de activitat física, dieta i pes és universal, l'adequada identificació de les persones amb major risc de partir un infart està determinada per la diabetis, la hipertensió, l'edat, el sexe, i el seu colesterol, i ofereix l'oportunitat de donar tractaments ben dirigits als candidats que tenen més risc de presentar en el futur aquestes malalties. Estem treballant per perfeccionar aquests instruments incloent nous factors per aclarir si la població de risc intermedi necessita un maneig més o menys intens dels seus factors de risc cardiovascular.

Per a més informació:

Servei de Comunicació IMIM: Rosa Manaut 699 094 833 i Marta Calsina 93 316 0680. www.imim.es
@imimat

Gabinet de Comunicació i Premsa Gerència territorial Girona Institut Català de la Salut: Glòria Ametller 972 940 240 o 647 333 280. <http://www.idibgi.org/> @htrueta @icsgirona